

N:o 140.

Af herr **J. F. Carlsson**, om ändrad lydelse af § 117 i skiftesstadgan den 9 november 1866.

Enligt 117 § i stadgan om skiftesverket i riket att första domstol i skiftesmaal å landet är egodelningsrätt i hvarje härad eller tingslag, hvilken rätt består af, utom domaren i orten såsom ordförande, tre i landthushållning kunniga inom häradet eller tingslaget boende bofaste män, hvilka väljas inför häradsrätten genom socknefullmäktige efter förmedlade hemmantalet. För de sålunda vederbörligen invalde ledamöter finnes icke någon bestämd tid, för hvilken de inväljas, utan kan en ledamot, om han så önskar, bibehålla denna sin befattning, så länge han för godt finner, i en rätt till hvars afgörande hänskjutits så viktiga frågor som enligt ofvan oberopade stadga skola afgöras af egodelningsrätt, och som det vanligtvis i regel förekommer, att invald ledamot i egodelningsrätt bibehåller denna sin befattning så länge han lefver eller ålderdomssvagheter nödga honom att afstå dermed, kan genom ett sådant förhållande ett mindre gynnsamt val leda till skada för månget skifteslag. Ett längre utöfvande af befattningen är visserligen icke att klandra, då valet utfallit på dertill lämplig person, ty under ett längre deltagande bör mera insigt vinnas i dithörande frågor, men att en person, som jag förut antydt såsom olämplig för befattningen, skall enligt nu gällande stadganden, på obestämd tid bibehållas dervid, anser jag olämpligt. Jag vill därför föreslå, att val af ledamot i egodelningsrätt bestämmes för viss tid, såsom stadgadt är om val till nämndemän, hvilkas uppdrag närmast kan hänföras till ledamot af egodelningsrätt. Att en sådan ändring af stadgandet om val af ledamot i egodelningsrätt icke skulle utesluta sådana personer, som befunnits lämpliga för befattningen, visar oss den nu under många år tillämpade författning om nämndemansval, då det vanligtvis förekommit, att den som

ansetts lämplig dertill fått emottaga återval; men deremot skulle den fördelen vinnas, att, vid de fall då ett val befunnits mindre lyckosamt, man inom en bestämd tid kunde hoppas att bättre vinna målet, och såsom ytterligare skäl för den föreslagna förändringen vågar jag åberopa den omständigheten, att af mig i samma sak väckta motioner vid 1883 och 1884 års riksdagar af Andra Kammaren bifallits, och såmedelst gifvit tillkänna önskvärldheten af en förändring i förevarande fall. På grund häraf vågar jag föreslå att § 117 af förenämnda stadga måtte erhålla följande lydelse:

Första domstol i skiftesmål å landet är egodelningsrätt i hvarje härad eller tingslag, ordinarie domaren i orten är deri ordförande, derest icke vid hans förfall, efter hvad särskildt stadgadt är, annorlunda af vederbörande hofrätt förordnas, eller Kongl. Maj:t, på invånarnes gjorda anhållan eller eljest förekomna anledningar, för större eller mindre distrikt skulle i nåder finna godt att särskild person dertill utse; ledamöterna i rätten utgöras af tre i landthushållning kunnige, inom häradet eller tingslaget boende bofaste män, hvilka på föranstaltande af domaren i orten inför häradsrätten genom socknefullmäktige efter förmedlade hemmantalet utväljas för en tid af sex år; afgående ledamot kan åter inväljas.

Uppstår laga förfall för ledamot kalle ordföranden ojäfvig god man i dess ställe o. s. v.

Om remiss till lagutskottet anhålles, med rättighet för utskottet att företaga de förändringar i formuleringen som möjligen kan finnas behöfliga.

Stockholm den 27 januari 1887.

Johan Fr. Carlsson.

I förestående motion instämmer.

A. Göransson.